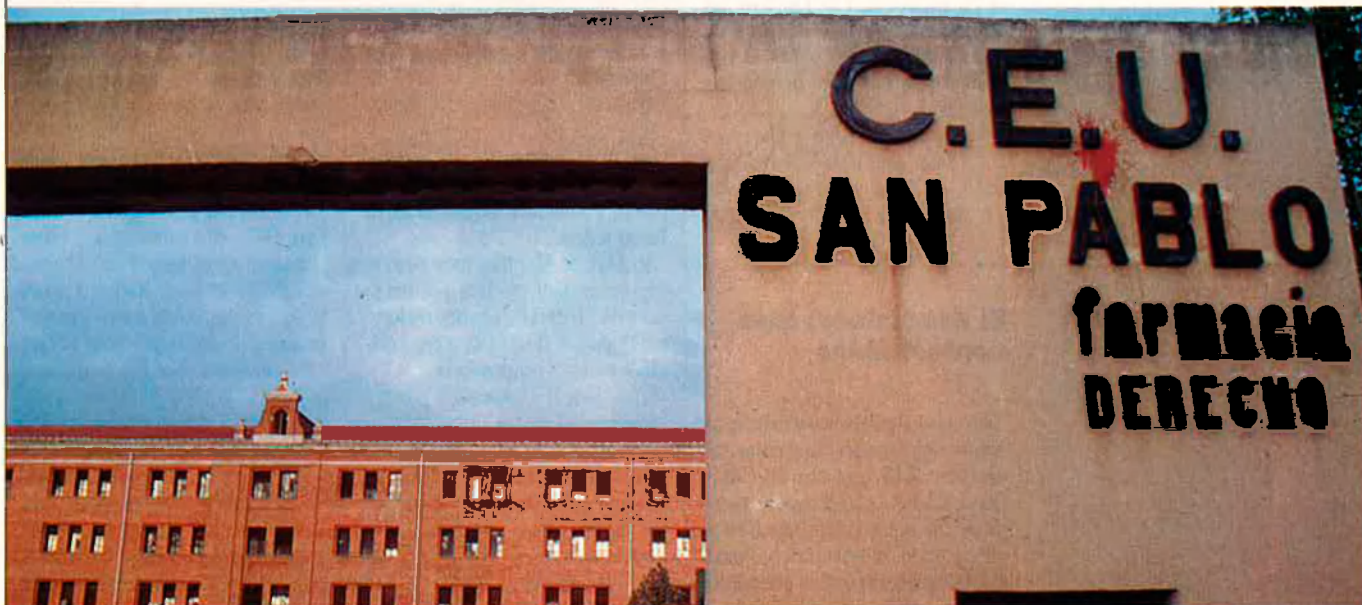

Els camins de la Universitat Catòlica de València

Entre la Generalitat i la Santa Seu

El nou arquebisbe de València, Garcia Gasco, ha manifestat la seua voluntat de continuar endavant amb el projecte de crear una Universitat Catòlica a València. Un projecte que ha estat, des del principi emboirat per discussions i enfrontaments callats.

Els terrenys on es troba el CEU San Pablo a València, motiu de discussió.

RAFA GIL

En el seu primer contacte amb la premsa, el nou arquebisbe de València, monsenyor García Gasco, indicava que la constitució d'una universitat catòlica a València era un objectiu prioritari per a la diòcesi. Tornava així a l'actualitat el tema de la nova Universitat valenciana i el model que podria seguir, en un any en què les universitats privades comencen a aparèixer amb força a l'estat espanyol.

L'aprovació de la llei de reforma universitària (LRU) i la publicació del decret de creació i reconeixement d'universitats del 20 d'abril del 1991 van obrir la porta als projectes per a constituir nous centres d'ensenyament superior totalment privats. Actualment, dos projectes esperen l'aprovació per part del Parlament espanyol: la Universitat Centro de Estudios Universitarios (CEU) San Pablo i la Alfonso X el Sabio, totes dues amb futura seu a la Comunitat de Madrid. El CEU recollia així la seua

tradicional aspiració de tenir una Universitat, des del moment en què va ser fundat per l'Asociación Católica de Propagandistas per a formar quadres de tarannà democratacristià.

Segons fonts del Consell General d'Universitats, l'aprovació dels dos projectes és "imminent". No obstant això, la realitat és que ja era "imminent" feia uns mesos, però l'arribada de l'estiu i la gran quantitat d'assumptes que han de passar pel legislatiu, actualment saturat, ha provocat un retard que ha causat problemes als promotors d'aquests dos projectes.

Mentre el CEU San Pablo ja disposa d'alguns centres i té l'estatus de col·legi universitari adscrit a la Universitat Complutense, el projecte de l'Alfonso X ha de nàixer *ex novo* i, segons comenten els promotors, "no es pot col·locar una sola pedra fins que el projecte estiga aprovat". Tots dos centres ja tenen un nombre de possibles alumnes suficient per optar a ser noves universitats, el CEU, amb els

que estudien al seu col·legi i l'Alfonso X amb els xiquets que estudien BUP i COU en col·legis privats que depenen del mateix centre.

Aquestes dues universitats seguiran els passos que ja va fer l'any passat la primera universitat privada de l'estat espanyol, la Ramon Llull de Barcelona, però amb una significativa diferència: mentre els projectes anteriors esperen l'aprovació del parlament espanyol, la Ramon Llull va recórrer al de Catalunya en virtut de les competències d'ensenyament que té el Principat.

El resultat d'aquesta primera experiència és, segons les mateixes fonts del Consell General d'Universitats, "excel·lent". La Ramon Llull funciona des de fa dos anys, acull a 3.500 alumnes i preveu que d'aquí a deu anys en tindrà un nombre, qualificat d'òptim, d'entre 12.000 i 15.000.

Però, a més d'aquest model d'universitat privada, n'hi ha un altre que ja existia abans: el de la universitat catòlica. La di-

ferència és molt clara: les universitats catòliques es regeixen pel concordat entre l'estat espanyol i la Santa Seu i pel decret de 1979 que el modifica. Això implica que aquests centres depenen directament de l'arquebisbat on s'ubiquen i, en última instància, de la Santa Seu, que ha de donar el vist-i-plau als projectes. Quan es tracta de triar un model universitari, el Vaticà i la cúpula de la Confederació Episcopal Espanyola han preferit tradicionalment la universitat catòlica o confessional perquè el control és molt directe i permet una ràpida actuació en cas, per exemple, de desviació doctrinal d'algun professor.

Segons aquest model, funcionen a l'estat espanyol quatre universitats: la pontifícia de Salamanca, la de Comillas, la de Deusto i la de Navarra, aquesta última amb una clara vinculació als sectors de l'Opus. Els títols que expedeixen són propis i no tenen cap validesa fins que l'estat els reconeix.

La Ramon Llull, tot i estar promoguda per sectors catòlics catalans, ha preferit ser una Universitat privada aprovada per unanimitat al Parlament, sense negar la seua inspiració cristiana. En paraules de Josep M. Coll i Alemany, president de l'equip rector de la Ramon Llull: "Aquest model respon a la realitat social del país, que ha sofert un procés accelerat de secularització. Actualment

la societat catalana és laica, secularitzada. Però alhora és molt tolerant. A aquest model de societat li correspon un model d'universitat laica però que no amagui la inspiració cristiana dels seus promotors".

Aquesta posició va fer que els sectors vinculats a l'Opus, que també es trobaven entre els promotors, abandonaren el projecte, ja que no el consideraven adequat perquè no seguia un model estrictament confessional. Alguns instituts, com l'Escola Superior d'Administració d'Empreses (ESADE), se'n desmarcaren perquè consideraven que els lligams amb l'església encara eren massa forts.

Així, mentre la Universitat privada Ramon Llull ha inaugurat un nou model i ja es troba a ple rendiment, a València els projectes per crear una Universitat privada

vinculada a l'església, d'una o altra manera, encara semblen trobar-se en una fase confusa.

A principis de 1990, el portaveu de l'arquebisbat valencià –Francisco Ferrer, en aquell moment– anunciava que "tot està preparat per a obrir la Universitat Catòlica el proper curs", però no ha estat així per raons ben diverses.

L'origen del projecte de la Universitat Catòlica de València sorgeix l'any 1986, com a conclusió del sínode celebrat per la diòcesi. En aquell moment, aquest era l'únic model possible de fer universitats pri-

del CEU a Madrid, es va produir aleshores una reunió entre representants de l'arquebisbat i del CEU que va significar el trencament entre els dos estaments. La raó oficial és que el projecte d'universitat privada presentat pel CEU a Madrid incloïa els seus centres a València i això interferia un projecte autònom com el que l'arquebisbat volia posar en marxa.

L'arquebisbat va decidir, doncs, continuar el projecte tot sol i desvincular-ne el CEU. Prompte va sorgir un problema: ¿On ubicar la nova Universitat? La solució va trencar encara més les relacions entre el CEU i l'església.

L'arquebisbat va ser contundent, els terrenys que ocupen les instal·lacions del CEU a l'antic seminari de Montcada són propietat de l'església i, per tant, el CEU havia d'abandonar-los. Fonts de l'arquebisbat en aquells moments, a principis del maig de l'any passat, van declarar: "Volem els edificis lliures per a instal·lar a l'octubre del 92 la Universitat Catòlica". Una altra previsió que tampoc arribà a aconseguir-se. Però, tot i que el CEU hi continua, l'amenaça anava de debò perquè prompte els responsables del CEU començaren a buscar terrenys en diferents pobles de l'Horta on poder establir les seues instal·lacions, que, en aquells moments, ja s'havien ampliat amb els estudis de Ciències de la

Monsenyor García Gasco, actual arquebisbe de València, té la paraula definitiva sobre la Universitat Catòlica de València.

RAFA GIL

vades. Prompte, l'arquebisbe Miguel Roca Cabanelles encomanà al bisbe auxiliar, Santiago García Aracil, que encapçalara el projecte. Tot feia pensar que els centres que el CEU San Pablo té a Montcada (l'Horta) serien el punt de partida, ja que García Aracil havia estat secretari general del CEU a València i el centre aplegava bon nombre d'alumnes i tradició en els estudis de primer cicle de farmàcia i de dret, adscrits a la Universitat de València. A més, el projecte havia estat suggerit en el sínode per José María Espinosa, president del CEU a València.

Tot fa, doncs, pensar en un projecte comú entre el CEU i l'arquebisbat fins que Santiago García Aracil és nomenat bisbe de Jaén i ha d'abandonar el projecte. Segons confirmaren a EL TEMPS fonts

Informació.

Sense el suport que signifiquen els 4.500 alumnes del CEU, l'arquebisbat va muntar una oficina per posar en marxa el projecte, que havia de partir d'un nucli més petit, l'escola d'infermeria, la de magisteri Edetania, la de treball social i la prestigiosa Escuela Superior de Estudios Empresariales (ESEE), totes elles depenents directament de l'arquebisbat.

L'oficina, dirigida per Francisco Zurián treballa per construir el projecte amb l'assessorament de la Universitat Politècnica de València i comença a buscar el suport econòmic a través de diversos empresaris del País Valencià. No resulta difícil contactar amb ells, el patronat de l'ESEE és un bon lloc on es reuneixen els més influents homes d'empresa del país. Noms

com Jiménez de Laiglesia, president de la Confederació Empresarial Valenciana, el conegut exportador José Lladro, Luis Espinosa o Juan Roig comencen a aparèixer entre els promotors de la nova Universitat Catòlica, són els mateixos que formen el nucli de l'Associació d'Amics de la Universitat Catòlica. El projecte és acabat i tot sembla preparat, però és aleshores quan monsenyor Roca mor de manera tràgica i inesperada en un accident de cotxe.

La legislació eclesiàstica impedeix que es prenguen decisions mentre no hi haja un nou arquebisbe a la diòcesi, de manera que el projecte es va ajornar una vegada més i ara espera les decisions del nou arquebisbe García Gasco.

El panorama no ha canviat substancialment. Des del seu càrrec en la secretaria de la Conferència Episcopal Espanyola García Gasco podia seguir de ben prop les evolucions d'un projecte tan important per a l'església catòlica com és la creació d'una nova universitat. D'altra banda les converses entre representants del CEU i el nou arquebisbe, segons ha pogut confirmar EL TEMPS, ja s'han produït.

Vicente Navarro de Luján, director de la

facultat de Ciències de la Informació del CEU San Pablo a Montcada, manifestà a EL TEMPS: "No puc concebre la pervivència del CEU com a competència d'una universitat muntada per l'arquebisbat". Tot i reconèixer que "la trajectòria que seguia la creació de la Universitat Catòlica feia témer que el CEU en quedaria desvinculat", Navarro de Luján va insistir sobre el fet que el procés de convergència era necessari i que les realitats existents havien de desaparèixer per a integrar-se en una de nova. "Quan el projecte s'aprova -opina Navarro de Luján- la Universitat CEU a Madrid quedaran moltes coses clares, desapareixeran els obstacles que ens dificulten la convergència amb l'arquebisbat. Cal tenir en compte, a més, que el CEU de València no pretén adscriure's a la nova Universitat de Madrid".

L'aprovació d'aquesta nova universitat també és per Francisco Zurián "un bon fet perquè així hi haurà més autonomia a València. Nosaltres també tenim clar que perseguim el mateix. No podem dir que estem en la recta final però gairebé. Ara estem en procés d'establir un calendari definitiu".

No obstant les declaracions d'inten-

cions de les dues parts, no hi ha coincidència en el model triat per fer realitat la nova universitat. Navarro de Luján es declarava ferm partidari de triar el seguit per la Ramon Llull. És a dir, una Universitat que tinga el suport de la Generalitat valenciana i que siga refrendada per les Corts, en paraules seues: "És una via ràpida i eficaç". Per la seua banda, Zurián declarava: "Tot està preparat per anar per la via del concordat. Per això és imprescindible l'aprovació de la Santa Seu".

La situació doncs, no sembla fàcil. Una nova universitat sense els alumnes i l'experiència del CEU sembla a València un projecte estrany, però les relacions entre el CEU i la jerarquia eclesiàstica no són en l'actualitat molt bones; també sembla difícil que l'arquebisbat renunciï al control que li garanteix la fórmula d'universitat catòlica, sobretot si pot comptar amb el suport d'empresaris per a finançar-la. L'última paraula, la té el nou arquebisbe, García Gasco, que haurà de triar qui dona el vist-i-plau al projecte, la Generalitat i les Corts Valencianes o la Santa Seu.

**Jordi Sebastià
Eduard Voltas**

GUIA D'ESPECTACLES

FIL DIRECTE

Amb l'espectacle

93

SARC DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA
ASSOCIACIÓ DE CULTURA

«**FIL DIRECTE**» és una guia informativa per a facilitar el contacte entre els artistes i els ajuntaments.

Aparèixer en «Fil...» és totalment gratuït i no suposa, en cap cas, **relació contractual amb la Diputació**.

PER A APARÈIXER EN «FIL DIRECTE» només cal omplir la fitxa que el SARC li facilitarà, bé directament, bé demanant-nos-la per fax.

Si ja ha aparegut abans en el «Fil...», només necessitarà fotocopiar la fitxa on estiguera, actualitzant-ne les dades.

CONDICIONS PER A APARÈIXER: omplir correctament la fitxa d'inscripció, especialment pel que fa al preu de l'espectacle i, si es treballa amb representant, l'autorització del representant (document aquest que també li facilita el SARC).

MOLT IMPORTANT: UNA SOLA FITXA PER ESPECTACLE. Si volguera presentar-ne més d'una, per favor, **faça fitxa nova per cadascun dels espectacles que vulga afegir.**

DATA LÍMIT DE PRESENTACIÓ: 6 de novembre de 1992.

ENTREGA I MÉS INFORMACIÓ: S.A.R.C. Pl. Manises, 6 (46003 València). Tel. 391 48 12 • Fax 392 49 21